

De voorzitter van de Oudervereniging Stedelijk Gymnasium Leiden
De heer Van den Berg
Willem Dreeslaan 10
2314 GD Leiden

Den Haag
29 juni 2007

Ons kenmerk
VO/B&B/2007/24709

Onderwerp
Verzelfstandiging van het Leidse Openbaar
Onderwijs en schaalgrootte

Geachte heer Van den Berg,

Op verzoek van de Tweede Kamer beantwoord ik uw brief van 25 april jl. gericht aan de Vaste Kamer Commissie voor OCW.

U geeft als voorzitter van de oudervereniging aan, dat u ernstige zorgen heeft over de ontwikkeling, die zich nu voordoet in Leiden. U bent van mening dat het ontstaan van één bestuurlijk geheel voor vo en po voor het openbaar onderwijs niet ten goede komt aan uw school.

Mijn reactie is als volgt.

De huidige regelgeving geeft wel voorschriften (randvoorwaarden) voor samenvoeging van scholen (institutionele fusies) in het po en vo, maar niet voor bestuurlijke samenvoeging. Dat biedt dus geen mogelijkheid om, indien nodig, de ontwikkeling in Leiden bij te sturen.

Wel biedt de wet op de medezeggenschap aan ouders volop de mogelijkheid om hun invloed uit te oefenen. Voor de gevolgen voor ouders en leerlingen van ingrijpende wijzigingen in het onderwijsaanbod is instemming van ouders vereist.

Het coalitieakkoord benadrukt dat de menselijke maat leidraad is voor beleid en uitvoering.

Kleinschalige verbanden bieden vertrouwdheid en dynamiek. Door bestuurlijke en institutionele fusies is dit voordeel van kleinschaligheid te veel uit het zicht geraakt. Ook de keuzevrijheid van ouders en leerlingen is daarbij in het geding. Die is gebaat bij een pluriform aanbod dat juist verloren dreigt te gaan als er door fusies monopolieposities ontstaan. Ten slotte vraagt de complexiteit van een grote organisatie extra tijd en aandacht van het personeel; tijd en aandacht die niet meer direct besteed kunnen worden aan het eigenlijke onderwijs en het contact met leerlingen.

Het proces van schaalvergroting heeft zich de afgelopen decennia in alle onderwijssectoren voltrokken. Daaraan lagen vooral economische en onderwijskundige redenen ten grondslag. Grote onderwijsinstellingen bieden soms meer efficiency: er zijn schaalvoordelen op het gebied van huisvesting, materieel, bestuur en personeel. Er zijn ook onderwijskundige voordelen: een breder intern onderwijsaanbod en meer interne doorstroommogelijkheden.

Maar de grenzen van de kracht van die voordelen zijn bereikt en hier en daar al overschreden. Het is tijd om - in het spanningsveld tussen de voordelen van grootschaligheid en die van kleinschaligheid - die grenzen opnieuw te bepalen. Het coalitieakkoord onderkent dat spanningsveld: "het kleinschalig organiseren van scholen zal worden bevorderd, eventueel binnen bestaande grootschalige verbanden". De vraag is wat daarvoor passende beleidsinstrumenten zijn. De mogelijkheden daarvoor ben ik momenteel breed aan het verkennen. Daarbij hecht ik er aan, net als u, dat scholen een passende eigen beleidsruimte hebben en een eigen profiel ook als ze onder een groot bestuur zouden vallen. Zolang er echter nog geen nieuwe regelgeving is, is er geen basis om de ontwikkeling in Leiden zonnig bij te sturen.

Zoals aangegeven kunt u, als voorzitter van de oudervereniging, zelf de nodige invloed uit kunt oefenen op de ontwikkeling in Leiden. Ook is het natuurlijk mogelijk om als burger via de politiek, invloed uit te oefenen op die ontwikkelingen.

Een afschrift van deze brief zal worden toegestuurd aan de VKC voor OCW en mw. I. Booi, lid van de oudervereniging.

Met vriendelijke groet,

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Marja van Bijsterveldt-Vliegthart